

ŽIVOT UMJETNOSTI
Časopis o modernoj i suvremenoj
umjetnosti i arhitekturi /
Journal for Modern and Contemporary
Art and Architecture

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

IZDAVAČ / PUBLISHER
Institut za povijest umjetnosti /
Institute of Art History (IPU)

Ulica grada Vukovara 68,
10000 Zagreb, Hrvatska / Croatia
+ 385 (0)1 6112 047 (tel.)
+ 385 (0)1 6112 742 (fax)
zivot-umjetnosti@ipu.hr (e-mail)
zivotumjetnosti.ipu.hr (web)

ZA IZDAVAČA / FOR THE PUBLISHER
Milan Pelc

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA
/ EDITOR IN CHIEF
Ivana Mance
(Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)

UREDNIK TEMATA / THEMATIC ISSUE EDITOR
Nikola Dedić
(Fakultet muzičke umjetnosti, Beograd)

UREDNIŠTVO / EDITORIAL BOARD
Tamara Bjažić Klarin
(Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)
Sanja Horvatinčić
(Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)
Vladimir Kulić
(FAU School of Architecture,
Fort Lauderdale)
Dalibor Prančević
(Filozofski fakultet, Split)
Beti Žerovc
(Filozofska fakulteta, Ljubljana)

IZVRŠNA UREDNICA / EXECUTIVE EDITOR
Sanja Sekelj
(Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)

UREDNICIA MREŽNIH IZDANJA / WEB EDITOR
Irena Šimić
(Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)

UREDNIČKI SAVJET / EDITORIAL COUNCIL
Nikola Dedić
(Fakultet muzičke umjetnosti, Beograd)
Leonida Kovač
(Akademija likovnih umjetnosti, Zagreb)
Elke Krasny
(Akademie der bildenden Künste, Wien)
Suzana Milevska
(Politecnico di Milano)
Nicolas Sawicki
(Lehigh University, Bethlehem)
Luka Skansi
(Filozofski fakultet, Rijeka)
Łukasz Stanek
(School of Environment, Education
and Development, Manchester)
Mechtild Widrich
(School of the Art Institute of Chicago)

PRIJEVOD / TRANSLATION
Marina Schumann
Lida Lamza

LEKTURA I KOREKTURA /
LANGUAGE EDITOR AND PROOFREADING
Dunja Aleraj Lončarić
Viktorija Škoručak

UDK / UDC
Lina Šojat

DIZAJN, PRIJELOM I PRIPREMA ZA TISAK /
DESIGN, LAYOUT AND PREPRESS
Ivan Klisurić

TISAK / PRINTED BY
Printera Grupa d.o.o.

NAKLADA / PRINT RUN
300

Izdavanje časopisa finansijski podupiru
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske,
Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike
Hrvatske i Grad Zagreb. / The magazine
is financially supported by the Ministry
of Culture of the Republic of Croatia, Ministry
of Science and Education of the Republic
of Croatia, and the City of Zagreb.

Prilozi objavljeni u Životu umjetnosti
referiraju se u Web of Science Core Collection
– Arts & Humanities Citation Index (od 2007.),
SCOPUS – SCImago Journal & Country Rank
(od 2009.) i EBSCO Art Source. / Život umjetnosti
is abstracted and indexed in Web of Science
Core Collection – Arts & Humanities Citation
Index (since 2007), SCOPUS – SCImago
Journal & Country Rank (since 2008), and
EBSCO Art Source.

CIJENA / PRICE
40 Kn / 8 € + pp

ISSN 0514 – 7794
(tiskano izdanje / printed issue)
ISSN 1849 – 2207
(mrežno izdanje / online issue)

ŽIVOT UMJETNOSTI 6/2019.104
ZAGREB, LIPANJ/JUNE 2019.

Urednička izjava o profilu časopisa,
informacije o recenzentskom
postupku, upute autorima i arhiva
članaka: zivotumjetnosti.ipu.hr /
Editorial statement on the magazine
profile, peer review procedure,
the instructions for authors and article
archive: zivotumjetnosti.ipu.hr

MINISTARSTVO
ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE

život umjetnosti

SADRŽAJ

25

NIKOLA DEDIĆ

Nacrt za kritiku političke ekonomije umjetnosti

52

RADE PANTIĆ

Robni fetišizam, pravni fetišizam, preobraženi oblici i estetski fetišizam

Izvorni znanstveni rad

66

RASTKO MOČNIK

Vantržišna motivacija tržišta umetničkih dela

Prethodno priopćenje

86

MARKO ĐORĐEVIĆ

**Između proizvoda i dela:
estetski fetišizam i finansijalizacija umetnosti**

Izvorni znanstveni rad

100

BOJAN BLAGOJEVIĆ

**Marx o potrebi za umjetnošću:
umjetnost između političke ekonomije i samoodređenja**

Prethodno priopćenje

114

EDIN JAŠAROVIĆ

Prilog teoriji izvođačkog ugovora

Pregledni rad

126

GORAN PAVLIĆ

Materijalna baza proizvodnje — nekoliko napomena o virtualnosti

Pregledni rad

144

IGOR LOINJAK

**Umjetnost u službi generiranja viška vrijednosti —
o umjetničkom djelu kao (specifičnom) obliku kapitala**

Pregledni rad

160

SANDRA KRIŽIĆ ROBAN

Elementi budućih dijaloga

Sandra Uskoković, Anamnesis: Dijalozi umjetnosti u javnom prostoru

172

VLADIMIR VIDMAR

Kroz pustinju i prašumu

Južna ozvezdja: poetike neuvrščenih, Muzej sodobne umetnosti Metelkova, Ljubljana

182

SONJA LEBOŠ

Un-learn, de-grow, un-war

Armina Pilav: Un-war prostor, Galerija Greta, Zagreb

25

NIKOLA DEDIĆ

Notes for a Critique of the Political Economy of Art

52

RADE PANTIĆ

Commodity Fetishism, Legal Fetishism, Converted Forms, and Aesthetic Fetishism

Original Scientific Paper

66

RASTKO MOČNIK

Non-Market Motivation of the Art Market

Preliminary Paper

86

MARKO ĐORĐEVIĆ

**Between the Product and the Work of Art:
Aesthetic Fetishism and the Financialization of Art**

Original Scientific Paper

100

BOJAN BLAGOJEVIĆ

**Marx on the Need for Art:
Art Between Political Economy and Self-determination**

Preliminary Paper

114

EDIN JAŠAROVIĆ

A Contribution to the Theory of Performance Contract

Review Article

126

GORAN PAVLIĆ

Material Basis for Art Production — A Few Notes on Virtuality

Review Article

144

IGOR LOINJAK

**Art in the Service of Generating Surplus Value
— On the Work of Art as a (Specific) Form of Capital**

Review Article

161

SANDRA KRIŽIĆ ROBAN

Elements of Future Dialogues

Sandra Uskoković, Anamnesis: Dijalozi umjetnosti u javnom prostoru

173

VLADIMIR VIDMAR

In Desert and Wilderness

Southern Constellations: The Poetics of the Non-Aligned, Museum of Contemporary Art Metelkova, Ljubljana

183

SONJA LEBOŠ

Un-learn, de-grow, un-war

Armina Pilav: Un-war prostor, Greta Gallery, Zagreb

